

Genderidentiteit: bevestiging en psychisch welbevinden.

Originele titel: Transgender Identity Affirmation and Mental Health, door Larry Nuttbrock, Ph.D.,

Introductie

Vroege studies omschrijven transgendere personen als "miserabele zielen, die zich door hun ongelukkige levens voortslepen" (Hoenig, 1985). In veel daaropvolgende studies werd deze groep dan weer omschreven als "over het algemeen goed aangepaste mensen" (Bentler, 1970; Bullough et al., 1983; Feinbloom, 1976; Cole et al., 1997). Recentere goed opgezette onderzoeken, stelden vast dat er in de transgendere populatie sprake is van depressieve symptomen, problematische affectiviteitbeleving en zelfmoordneigingen. Clements-Nolle et al. (2001), bijvoorbeeld, vonden in 2001 bij transgenders in San Francisco, dat 62% van de transseksuele vrouwen die ze ondervraagden, zich depressief voelden. Verschillende andere onderzoekers vonden gelijkaardige cijfers voor angst en zelfmoordgedachten. (Pauly, 1993)

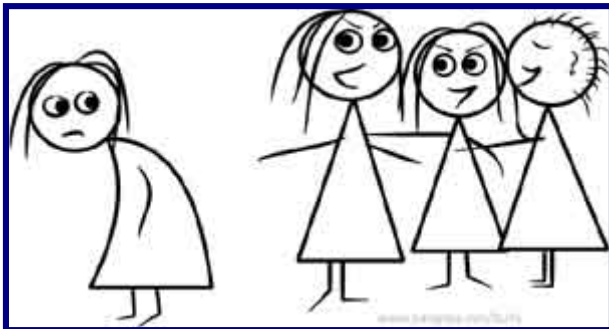
Er blijkt dus onder onderzoekers nogal wat onenigheid te bestaan over de kwestie of transgendere personen met meer psychische problemen kampen de rest van de bevolking. De meest onderzoekers zullen echter waarschijnlijk akkoord gaan met de stelling dat transgenders significant meer emotionele stress ervaren dan de doorsnee burger (Jones and Hill, 2002).

Er werden reeds heel wat verklaringen voor de oorzaak van emotionele moeilijkheden in deze doelgroep naar voren geschoven. Sommige onderzoekers wijzen naar vroegtijdige ontwikkeling en familiale omstandigheden, anderen focussen zich meer op een negatief zelfbeeld, nog anderen wijten het aan de stress die gerelateerd is aan het behoren tot een minderheidsgroep.

Maar los van deze factoren zouden de meeste onderzoekers wellicht akkoord gaan met de stelling dat het psychisch welbevinden van transgendere personen wordt beïnvloed door de mate waarin de nieuwe identiteit van een transgender persoon wordt gesteund door een partner in een relatie en/of door significante anderen in sociale contacten. De interpersoonlijke relaties van transgenders werden reeds beschreven in een aantal kleinere gevalstudies.

Een vaste partner op de hoogte brengen van de ware genderidentiteit, gaat meestal gepaard met emotionele stress. Zeker als de relatie werd aangegaan nog voor het outen

van deze genderidentiteit (Brown, 1998). Sommigen slagen erin bestaande relaties te herdefiniëren en de transgender identiteit te aanvaarden en te integreren in de relatie (Prince, 1976). Maar het informeren van de partner wordt beschouwd als van kritisch belang (Parker and Barr, 1984). Het ontbreken van erkenning voor deze ware genderidentiteit door de ouders, wordt gezien als een obstakel in het bereiken van zelfacceptatie voor transgendere personen (Bolin, 1988; Sapora and Brzek, 1983). Het wel verkrijgen van aanvaarding voor deze identiteit door de ouders, wordt vaak gezien als een symbolische hergeboorte.

Sommige broers en zussen, gevangen tussen hun idee over 'juiste genderrollen' en hun loyaliteit aan broer of zus die een transitie ondergaat, werden reeds beschreven als afwijzend en vijandig tegenover hun transgendere broer of zus (Sapora and Brzek, 1983). Wanneer zij

hun transgendere broer of zus wel kunnen aanvaarden, dan wordt dit meestal gezien als van vitaal belang.

In relatie tot kinderen is een transitie altijd beladen met emoties en verwarring. Ondanks deze moeilijkheden slagen velen er toch in om nieuwe manieren te vinden in het omgaan met de genderdiversiteit van de ouder. Dit op zich vormt vaak een bron van trots en onderscheiding (Boszormenyi-Nagy and Spark, 1973).

Tijdens een transitieproces gaan mensen nogal schiften in hun sociale relaties. Daarbij nemen ze meestal afstand van die mensen die nogal kritisch staan tegen hun nieuw geuite gender. Andere vriendschappen krijgen vaak opnieuw vorm gebaseerd op die nieuwe genderidentiteit. En daarnaast komen ook nieuwe sociale contacten tot stand.

Nieuwe relaties of oude relaties, het is een feit dat het 'samen beleven of vieren van de nieuw geuite genderidentiteit' veel broodnodige emotionele steun biedt. Deze steun vormt als het ware de legitimering van de nieuwe gendervariante leefstijl (Blumenstein, 1998).

Het veranderen van de genderpresentatie op het werk, vormt een unieke uitdaging. Heel vaak betekent dit dat relaties met collega's en werkgevers onder druk komen te staan en zelfs tot ontslag kunnen leiden (Bolin, 1988).

Om te resumeren kunnen we stellen dat de sociale relaties van een transgender persoon, een complex patroon van zowel positieve als negatieve ervaringen blijken te bevatten, die daarenboven vaak wijzigen in de loop der tijd.

Een conceptuele formulering voor Transgender Identiteit en sociale relaties.

Het complexe kluwen van ervaringen in sociale relaties en het effect ervan op psychisch welbevinden, kunnen we in een concept gieten dat bestaat uit vier algemene processen.

1. Identiteitsbesef: het geheim houden van een ware genderidentiteit kan op zich al bijdragen aan het ervaren van emotionele stress (Cole et al. 2000). Langs de andere kant wordt gesuggereerd dat het met anderen delen van intense gevoelens rond het zelfbeeld, kan bijdragen aan psychisch evenwicht (Jourard, 1971).
2. Genderexpressie. Zelfs al wordt een ware genderidentiteit met anderen gedeeld, dan kan het ontbreken van het beleven ervan in deze relaties de mentale gezondheid negatief beïnvloeden. Uiting geven aan een transgender identiteit, bijvoorbeeld door omkleding, kan een gevoel van welbevinden opleveren. Dit werd mooi gedemonstreerd in een studie van Blanchard en Steiner (1985). In een groep van 55 vrouwen, bracht de schaal 'sociale reoriëntatie' – gebaseerd op omkleding en rollenspel – aan het licht dat depressieve symptomen hierdoor daalden.
3. Identiteitscongruentie: zelf al zijn anderen op de hoogte van iemands ware genderidentiteit, maar ze negeren die in de omgang met de transgender persoon, dan kan dit zorgen voor gevoelens van ongemak. Het anticiperen op iemands geuite identiteit, kan langs de andere kant dan weer bijdragen aan het psychisch welbevinden van de transgender medemens.
4. Steun voor identiteit: Als de omgeving reageert op de getoonde genderidentiteit, dan is de manier waarop belangrijk. Dit kan namelijk variëren van belachelijk maken en niet ernstig nemen, tot aanvaarden en positief bevestigen. De manier waarop de omgeving reageert op de genderexpressie (afwijzing tegenover steun) wordt gezien als kritisch significant voor het welbevinden van een transgender persoon (Boswell, 1998).

Theoretisch perspectief

Het verband tussen de vier dimensies van bevestiging voor genderidentiteit en het psychisch welbevinden van iemand, kan worden geformuleerd als een theorie rond identiteitscontrole (Burke, 1980). Het zich vormen van een zelfbeeld in relatie tot anderen wordt gezien als een systeem dat zichzelf moet in stand houdt. Wanneer het zelfbeeld van iemand en de feedback erover door anderen niet overeenkomen, dan is er sprake van een negatief effect (Cast et al., 1999). Omgekeerd is er sprake van een positief effect als zelfbeeld en feedback congruent zijn (Stets and Tsushima, 2001). Het verband tussen hoe we onszelf zien en het besef van hoe we door anderen worden gezien, werd historisch gezien begrepen als een 'zelfconsistentie', het blijvend zijn van het zelfbeeld (Rosenberg, 1979; Higgins, 1999).

Een voorbereidende studie

In een studie over vrouwelijke prostituees in New York City (Nuttbrock et al., 2003), werden 43 transseksuele vrouwen geregistreerd. De deelnemers waren voornamelijk van Latijns-Amerikaanse afkomst (33%) en Afro-Amerikaanse afkomst (49%). Ze hadden een gemiddelde leeftijd van 33 jaar en hadden gemiddeld 12 jaar onderwijs gevolgd. Het middelengebruik in de maand voorafgaand aan het onderzoek bedroeg: 70% alcohol; 47% marihuana, 47% crack; 30% cocaïne, 14% poedercoocaïne, 12% benzodiazepines (slaap- en kalmeermiddelen). Het gebruik van middelen onder deze transgender vrouwen kan wellicht worden begrepen als een poging om met de veeleisende wereld van prostitutie te kunnen omgaan. Psychologische tests brachten aan het licht dat de depressieve klachten in deze groep behoorlijk hoog waren. Ongeveer de helft van de deelnemers gaf aan een leefgenoot of partner te hebben. Bijna al deze partners zagen de vrouwelijke identificatie van de transgender als een natuurlijk deel van henzelf. Slechts een klein deel van die partners stond kritisch tegenover de genderexpressie van de transgender persoon. Er werd geen verband gevonden tussen het uiten van depressieve symptomen en (het ontbreken van) steun van de partner.

De grote meerderheid van de respondenten gaf aan dat één of meerdere vrienden op de hoogte waren van het feit dat zij zich vrouwelijk presenteerden. Van 17,6% van hen werd gezegd dat zij hier een beetje of heel kritisch tegenover stonden, terwijl 79,4% van deze vrienden werd omschreven als volledig respectvol voor het feit dat zij zich als vrouw uitte. 85% hiervan zag dit zelfs als een evidente identiteit van de transgender.

Hier was er wel een significant verband te vinden tussen depressieve symptomen en het ontbreken van steun van vrienden voor de ervaren genderidentiteit.

97% van de ondervraagden gaf aan dat minstens één familielid (ander dan de partner) op de hoogte was van hun vrouwelijke aard. Ongeveer de helft zag hun familie als volledig respectvol voor hun identiteit en gaf aan dat zij deze zagen als een evidente identiteit van de transgender.

Langs de andere kant gaf 26,5% aan dat hun familie kritiek gaf op hun vrouwelijke presentatie en hen uitlachte of belachelijk maakte. 35% gaf zelfs aan dat hun familie

hen gedeeltelijk of volledig had verstoten. Gelijkaardig als bij de steun van vrienden, werd er een significant verband gevonden tussen het hebben van depressieve klachten en het ontbreken van familiale steun.

Samenvatting en conclusie

Deze gegevens tonen aan dat er een behoorlijke variatie kan zijn in de mate waarin de ervaren genderidentiteit van een transgender persoon, wordt geïntegreerd in zijn/haar sociale leven. Die transgenders met een leefgenoot of partner gaven aan dat zij van hen veel steun ervaren voor hun zelfbeleving. Dit kan natuurlijk een afspiegeling zijn van het feit dat net deze partners geen probleem hebben met het gegeven genderdiversiteit.

Veel respondenten gaven aan dat zij in de meeste –maar niet alle- van hun vriendschapsrelaties, steun voelen voor hun ervaren genderidentiteit -en expressie. Ook dit kan natuurlijk wijzen op een proces van sociale selectie, waarbij vriendschappen worden uitgezocht in functie van attitude tegen over dit genderthema.

In vergelijking met partners, vrienden en kennissen, werd de steun voor de transidentiteit door familieleden die niet veroordelend waren, beschouwd als minder groot. Ook dit kan wellicht worden verklaard door het feit dat deze relaties door afstamming vastliggen en niet door keuze worden bepaald.

De steun voor een transgender identiteit bekeken in 2 verschillende contexten (familie en vrienden/kennissen) bleek significant voor het ontwikkelen van depressieve klachten of niet. Het kunnen integreren van de ervaren identiteit in het dagelijks leven en sociale relaties, blijkt een verklaring te zijn voor het psychisch welbevinden in deze populatie. Andere verklaringen voor mentale labiliteit van transgendere personen, leggen verklaringen veeleer bij de persoon zelf. Deze kijk op het psychisch welbevinden van transgenders

gaat eerder uit van sociale en onderlinge afhankelijkheid en beïnvloeding en de mogelijkheden van zelfredzaamheid. Aanvullend onderzoek is nodig om dit verder te onderzoeken.

Referenties:

- Benjamin, H. (1966) *The Transsexual Phenomenon*. New York: Julian Press.
- Bentler, R.M. and Prince, C. (1970) Psychiatric symptomatology in transvestites. *Journal of Clinical Psychology*, 26: 434–445.
- Blanchard, R. and Steiner B. (1985) Gender reorientation, psychological adjustment, and involvement with female partners in female-to-male transsexuals. *Archives of Sexual Behavior*, 112: 149–157.
- Blumenstein, R. (1998) The empowerment of a community. In D. Denny (Ed.), 427–430. *Current Concepts in Transgender Identity*, New York: Garland Press.
- Bolin, A. (1988) *In Search of Eve: Transsexual Rites of Passage*. South Hadley: Bergin and Garvey.
- Boswell, H. (1998) The transgender paradigm: Shift toward free expression. In D. Denny (Ed.), 55–61. *Current Concepts in Transgender Identity*, New York: Garland.
- Boszormenyi-Nagy, I. and Spark, I. (1973) *Invisible Loyalties*. New York: Brunner/Mazel.
- Brown, G.R. (1998) Women in the closet: Relationship with transgendered men. In D. Denny (Ed.), 353–371. *Current Concepts in Transgender Identity*, New York: Garland Press.
- Bullough, V.L., Bullough, B., and Smith, R. (1983) A comparative study of male transvestites, male to female transsexuals, and male homosexuals. *Journal of Sexual Research*, 19: 238–257.
- Burke, P. (1980) Identity processes and social stress. *American Social Review*, 56: 836–849.
- Cast, A., Stets, J., and Burke, P. (1999) Does the self conform to the views of others. *Social Psychology Quarterly*, 62: 68–82.
- Clements-Nolle, K., Marx, R., Guzman, R., and Katz, M. (2001) HIV prevalence, risk behaviors, health care use, and mental health status of transgender persons: Implications for public health interventions. *American Journal of Public Health*, 91: 915–921.
- Cole, C., O'Boyle, M., Emory, L., and Meyer, W. (1997) Comorbidity of gender dysphoria and other major psychiatric disorders. *Archives of Sexual Behavior*, 26: 13–16.
- Cole, S., Denny, D., Eyer, A., and Samons, S. (2000) Issues in transgender. In L. Szuchman and F. Muscarella (Eds). 149–68. *Psychological Perspectives on Human Sexuality*, New York: John Wiley.
- Devor, H. (1994) Transsexualism, dissociation, and child abuse: An initial discussion based on nonclinical data. *Journal of Psychology and Human Sexuality*, 6: 49–72.

- Feinbloom D. (1976) *Transvestities and Transsexuals*. New York: Dell.
- Hartmann, U., Becker, H., and Rueffer-Hess, C. (1997) Self and gender: Narcissistic pathology and personality factors in gender dysphoric patients. Preliminary results of a prospective study. *International Journal of Transgenderism*, 1,1: <<http://www.symposion.com/ijt/ijtc0103.htm>>. Accessed September 8th 2003
- Herek, G. (1987) The context of anti-gay violence: Notes on cultural and psychological heterosexism. *Journal of Interpersonal Violence*, 5: 16–33.
- Higgins, E. (1999) Self-discrepancy: A theory relating self and affect. In R.F. Baumeister (Ed.), 150–181. *The Self in Social Psychology*. Philadelphia: Psychology Press.
- Hoenig, J. (1985) Etiology of transsexualism. In Betty W. Steiner (Ed.), 32–73. *Gender Dysphoria: Development, Research, and Management*, New York: Plenum.
- Jones, B. and Hill, M. (2002) Mental health issues in lesbian, gay, bisexual, and transgender communities. *Review of Psychology*, 21: 15–31.
- Jourard, S. (1971) *The Transparent Self*. New York: D. Van Nostrand Company.
- Kohut, H. (1971) *The Analysis of the Self*. New York: International University Press.
- McCall, G. and Simmons C. (1966) *Identities and Interactions*. New York: Free Press.
- Melchoir, L. Huba, G., Brown, V., and Reback, C. (1993) A short depression index for women. *Education and Psychological Measurement*, 53: 1117–1125.
- Nuttbrock, L., Fong, C., Rosenblum, A., and Magura, S. (2003) Substance use/dependence and HIV seroprevalence of transgender sex workers in New York City. Abstract presented at the annual meeting of the College on Problems of Drug Dependence (CPDD) in Florida (June).
- Ovesey, E. and Person, E. (1976) Transvestitism: A disorder of the self. *International Journal of Psychoanalytic Psychotherapy*, 5:221–235.
- Parker, G. and Barr, R. (1984) Parental representations of transsexuals. *Journal of Sexual Behavior*, 2: 221–236.
- Pauly, F. (1993) Gender identity disorders: Evaluation and treatment. *Journal of Sex Education Therapy*, 16: 2–24.
- Prince, V. (1976) *Understanding Cross Dressing*. Los Angeles: Argyle Books.
- Radloff, L. (1977) The CES-D scale: A self report depression scale for research in the general population. *Applied Psychological Measurement*, 1: 385–401.
- Rosenberg, M. (1979) *Conceiving the Self*. New York: Basic Books.
- Sapora, I. and Brzek, A. (1983) Parental and interpersonal relationships of transsexuals and masculine and feminine homosexual men. *Journal of Homosexuality*, 9: 75–85.
- Steiner, B., Blanchard, R., and Zucker, K. (1985) Introduction In Betty W. Steiner (Ed.), 1–6. *Gender Dysphoria: Development, Research, Management*, New York: Plenum.
- Stets, J. and Tsushima, T. (2001) Negative emotion and coping responses within identity control theory. *Social Psychology Quarterly*, 64: 283–295.
- Stoller, R. (1975) *Sex and Gender, Vol. II: The Transsexual Experiment*. London: Hogarth Press.

Vrije vertaling en bewerking: Koen Taillieu

Bron: http://www.symposion.com/ijt/ijtvo06no04_03.htm